

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

NALEPI ME!

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorici:

Špela Žičkar
Ela Velepec

Mentorica:

Martina Ostrožnik

Celje, 2018

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

NALEPI ME!

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorici:

Špela Žičkar
Ela Velepec

Mentorica:

Martina Ostrožnik

Lektorica:

Tanja Humski

Celje, 2018

IZJAVA

Mentorica **MARTINA OSTROŽNIK** v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom

NALEPI ME!

katere avtorici sta **ELA VELEPEC IN ŠPELA ŽIČKAR**:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno;
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature;
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo (-ičino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu;
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na spletnih portalih z navedbo, da je nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju;
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 1. marca 2018

Šola:

OŠ FRANA ROŠA, Celje

žig šole

Podpis mentorice

Podpis odgovorne osebe

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	7
UVOD	8
RAZISKOVALNI PROBLEM	9
RAZISKOVALNE METODE	10
HIPOTEZE	12
1 TEORETIČNI DEL	13
1.1 KAJ JE NALEPKA ?	13
1.2 ZGODOVINA NALEPKE	14
1.3 VRSTE NALEPK	16
1.3.1 Dekorativne nalepke	16
1.3.2 Reklamne nalepke	18
1.3.3 Opozorilne nalepke	21
1.3.4 Vsakdanja raba nalepk doma	23
2 OSREDNJI DEL	24
2.1 OBISK TISKARNE KALEIDO	24
2.2 OBISK GRAFIKE GRACER	27
2.3 IZDELAVA SVOJE NALEPKE	30
2.4 ANKETA	31
3 UGOTOVITVE RAZISKAVE	34
4 ZAKLJUČEK	35
5 VIRI IN LITERATURA	36
6 PRILOGE	38
6.1 PRILOGA 1: ANKETNI VPRAŠALNIK	38
6.2 PRILOGA 2: AVTORSKA NALEPKA	41

KAZALO SLIK

Slika 1: Opozorilna nalepka [1].....	8
Slika 2: Motivacijske nalepke [2].....	13
Slika 3: Samolepilni znamki – prva oblika nalepke [3]	14
Slika 4: Barvita ptičja kletka za otroško sobo [4]	17
Slika 5: Fiat z rožami [5].....	17
Slika 6: 3D metulji.....	17
Slika 7: Citat [7]	17
Slika 8: Stopniščna nalepka [8].....	17
Slika 9: Nalepka na steklu [9]	17
Slika 10: Okras v City Centru Celje	18
Slika 11: Okras na stranišču v City Centru Celje	18
Slika 12: avtomat za okrasne nalepke v obliki tatuja	18
Slika 13: tatu nalepka	18
Slika 14: Reklamna nalepka na javnem stranišču [10]	19
Slika 15: Reklamna nalepka na avtu.....	19
Slika 16: Oglas za frizerski salon (glavnik kot zebra – prehod za pešče) [11]	19
Slika 17: Oglas za kavarno (skodelica kave nad jaškom iz katere se kadi) [12]	19
Slika 18: Nalepka na izložbenem oknu.....	20
Slika 19: Reklamna nalepka.....	20
Slika 20: Opozorilna nalepka v tiskarni Kaleido	21
Slika 21: Opozorilna nalepka – sladoled [13]	21
Slika 22: Opozorilne nalepke na bencinski črpalki	22
Slika 23: Opozorilna nalepka - WC	22
Slika 24: Opozorilna nalepka – avto.....	22
Slika 25: opozorilo Sintal	22
Slika 26: Shranjevanje živil	23
Slika 27: Shranjevanje začimb	23
Slika 28: Shranjevanje čajev	23
Slika 29: Označba zvezka.....	23
Slika 30: Nalepka- urnik.....	23
Slika 31: Označba zvezka.....	23
Slika 32: Serija ovitkov za telefone.....	25
Slika 33: Statična nalepka.....	25
Slika 34: Polepljeni steklenici	25
Slika 35: Prikaz potiska na različnih materialih	25
Slika 36: »Kiss cut« nalepka (detajlno rezanje)	25
Slika 37: Serija izdelkov za nogometni klub Reka.....	25
Slika 38: Primer Brailove pisave kot nalepke na ceveh.....	25
Slika 39: Printer Canon Arizona.....	26

Slika 40: Tiskarski stroj	27
Slika 41: Opazovanje tiskanja	27
Slika 42: Pripravljena barva za tisk	28
Slika 43: Model za izsek nalepk srčkov	28
Slika 44: Nalepka za na steklenico	28
Slika 45: Vzorci nalepk	28
Slika 46 : Skica za nalepko	30
Slika 47: Končni izdelek	30

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Pozornost voznikov na opozorilne nalepke	31
Grafikon 2: Upoštevanje opozorilnih nalepk	32
Grafikon 3: Kje se nahajajo nalepke?	32
Grafikon 4: Uporaba nalepk doma	33

POVZETEK

V raziskovalni nalogi sva se lotili nalepk. Zanimalo naju je kako nalepke s svojimi sporočili učinkujejo na ljudi, kakšne vrste nalepk poznamo, kje vse jih najdemo in na koncu tudi ali si jo lahko izdelamo sami doma?

Da bi si lažje predstavljali način in postopek izdelave nalepk, sva opravili terensko delo. Obiskali sva dve popolnoma različni si tiskarni v mestu Celje. To sta tiskarna Kaleido in njihov razstveni prostor QI promo ter tiskarna Grafika Gracer .

Ugotovili sva, da so se prve nalepke pojavile že v dobi starih Egipčanov, kasneje pa v obliki poštnih znamk, daljnega leta 1700. Od takrat naprej so jih izboljševali in dopolnjevali skozi čas. Z razvojem tehnologije se je postopek izdelave le teh zelo poenostavil, kar je povzročilo invazijo nalepk na vseh področjih in v vse namene. Najdemo jih skoraj na vsakem koraku kot opozorila, reklame, vzpodbude, okras in drugo.

Ljudje se odzivamo na sporočila nalepk, pozorni smo na opozorila, uporabljamo jih kot reklame in radi jih uporabljamo kot okras v naših domovih, prav tako so zelo praktične za organizacijo v gospodinjstvu ali kot motivacija za vzgojo in učenje otrok.

UVOD

Že od nekdaj smo si ljudje krasili domove z risbami, raznovrstnimi predmeti in okraski. Tako so v kamenu dobi ljudje klesali v kamen razne znake in sporočila. Opozorila na nevarnosti so potovala od ust do ust, ljudje so spuščali dimne signale. Za boljšo prepoznavnost svojih izdelkov, so že od nekdaj poskrbeli tako, da so le te označevali z živimi barvami in napisi, ki so jih nekako pritrjevali (lepili) nanje. Čez čas je pomembno postalo pisno sporočilo, ki ga je bilo mogoče poslati, kar se je pojavilo ob iznajdbi papirusa. Komunikacija se je skozi stoletja hitro razvijala.

Danes živimo v 21. stoletju, ko je močno razvita tehnologija in posledično prenos sporočil toliko lažji in učinkovitejši.

»Hitro in enostavno« je postal glavni moto; in hitre in enostavne so tudi nalepke, ki jih vse pogosteje srečujemo povsod okoli nas. Z njimi si lahko okrasimo stanovanje, pospešimo prodajo našega izdelka oziroma storitve, opozorimo na nevarnost ali obveznost, jih uporabimo kot domiselna darila, označujemo izdelke vseh vrst, si pomagamo pri organizaciji doma in še kaj.

Slika 1: Opozorilna nalepka [1]

RAZISKOVALNI PROBLEM

Po sprehodu skozi mesto ali nakupovalno središče, pri obedu v restavraciji ali ob vožnji v avtomobilu lahko opazimo ne malo število raznolikih oznak, ki nam sporočajo različne vrste sporočil. Večina od teh so v obliki nalepke.

Vsako jutro, ko si pripraviva šolsko torbo, nalepke opaziva na zvezkih. Tiste z imenom in priimkom in tudi razne okrasne, tako za hec. Razmišljali sva od kod sploh nalepke in kakšne vse še obstajajo. Z nalepkami se srečujeva vsak dan in vsepovsod zato sva se odločili, da malo raziščeva smisel le-teh.

Zanimala so naju naslednja raziskovalna vprašanja:

- Kako nalepke s svojimi sporočili učinkujejo na ljudi?
- Kakšne vrste nalepk poznamo?
- Kje vse najdemo nalepke?
- Kako izdelamo nalepko?

RAZISKOVALNE METODE

Pri raziskovanju sva uporabljali naslednje metode:

- metodo dela z literaturo,
- metodo anketiranja,
- metodo intervjuja,
- metodo opazovanja delovnega procesa in
- metodo obdelave podatkov in interpretacije

1. Metoda dela z literaturo

Pri teoretičnem delu raziskovalne naloge sva v šolski in Osrednji knjižnici Celje iskali literaturo o nalepkah, vendar je, razen nekaj diplomskih nalog, nisva našli. Pomagali sva si z nekaterimi spletnimi viri.

2. Metoda anketiranja

Izvedli sva tudi metodo anketiranja, uporabili sva spletno anketo 1ka s katero sva anketirali naključno izbrane ljudi. Anketa nama je pokazala, koliko so ljudje seznanjeni z različnimi nalepkami, a jih sploh opazijo, katere vrste nalepk poznajo in podobno.

3. Metoda intervjuja

Za to raziskovalno nalogo sva opravili tudi terensko delo. Izvedli sva intervju v dveh tiskarnah v Celju. Obiskali sva tiskarno Kaleido in njihov QL Promo show room, kjer so nama prijazno pokazali in pojasnili kaj in kako delajo; ter tiskarno Grafiko Gracer, kjer so nama prav tako razložili katere nalepke tiskajo, v kakšne namene in kako.

4. Metoda opazovanja delovnega procesa

Čeprav opazovanje kot raziskovalna metoda sodi med manj objektivne raziskovalne metode, sva se odločili, da bova obiskali tiskarne. Namen je bil ugotoviti, kako izgleda profesionalni tiskalnik in kakšen je postopek tiska nalepk. Med izvajanjem opazovanja sva si delali sprotne zapiske in posneli nekaj fotografij.

5. Metoda obdelave podatkov in interpretacije

Vse podatke, ki sva jih dobili z anketiranjem in obiskom tiskarn sva računalniško obdelali in jih predstavili z grafi in besedno interpretacijo.

HIPOTEZE

Pred raziskovanjem sva si zastavili naslednje hipoteze:

1. Ljudje niso pozorni na nalepke
2. Najstniki ne upoštevajo opozorilnih nalepk
3. Postopek izdelave nalepk je dolgotrajen
4. Največ nalepk je opaženih v nakupovalnih centrih.
5. Ljudje uporabljajo nalepke doma.

1 TEORETIČNI DEL

1.1 KAJ JE NALEPKA ?

V SSKJ je naléпка opredeljena kot listek za glavne ali posebne označbe stvari, na katero je nalepljen.

Nalepke so običajno narejene iz papirja ali tanke plastike z eno lepljivo stranjo, ki je obložena na predmete. Nalepke imajo skoraj neomejeno uporabnost. Lahko se jih lepi na pohištvo, knjige, vozila, metalne, lesene, steklene, plastične površine, stene, tekstilne nalepke se z vročino fiksirajo na tekstil .

Slika 2: Motivacijske nalepke [2]

1.2 ZGODOVINA NALEPKE

Govori se, da so že stari Egipčani uporabljali »nalepke«. Ustvarili bi jih naj kot oglaševanje dnevnih cen na trgu. Arheologi so na egiptovskih izkopavanjih našli predmete, ki se zdijo kot cene ali opisi izdelkov na stenah starih mest. Ti opisi naj bi bili nekakšen zgodnji papir, ki je bil napisan naprej in nato nekako zlepljen, ometan na stene različnih tržnih krajev po Egiptu. (<https://www.mavericklabel.com/blog/history-of-the-sticker/>)

Kasneje so se nalepke pojavile leta 1700 v obliki davčnih znamk oz. »kolekov«, ki so jih uporabljali za pobiranje davkov ali drugih provizij za določene predmete, na katere so bile pritrjene in kasneje še v poštnih znamkah.

Nekateri verjamejo, da so nalepke, ki jih poznamo danes, ustvarjene v devetnajstem stoletju. Ustvaril bi jih naj gospod Rowland Hill leta 1839, ko je v Evropo uvedel samolepilni poštni žig. Drugi zgodovinarji izpodbijajo to trditev in verjamejo, da so evropski trgovci s hrano ustvarili nalepke kot oglaševalsko tehniko, da bi njihovi izdelki izstopali iz množice na trgu.

Slika 3: Samolepilni znamki – prva oblika nalepke [3]

Prvič, ko smo se zares približali nalepki vsaj približno taki kot jo poznamo danes, je bilo leta 1840. Takrat so v Združenem kraljestvu izumili poštne znamke. Te so imele sliko ali dekoracijo na eni strani, to je spredaj, na hrbtni strani pa nič. Nobena od njih ni bila nikoli uporabljen na steklenih oknih, zato ni bilo smisla krasiti obeh strani. Na hrbtni strani znamke je bilo suho lepilo, ki ga je bilo treba navlažiti, da se je prilepila na predmete, ki so jih pošiljali. (<https://www.yosticker.com/media/blog/5-things-never-knew-stickers/>)

Ljudje so že pred letom 1840 lepili papirje na predmete, vendar so uporabljali lepilo. Tudi po izumu nalepk še vedno uporabljamo to metodo: vzamemo papir, ga po eni strani namažemo z lepilom in ga pritismo na želen predmet.

Prve sodobne nalepke, znane kot samolepilne etikete, takšne kjer papirnato stran odlepimo od gladke površine in jo nato prilepimo na želeno mesto, so bile izdelane leta 1935, ko je Ray Stanton Avery iz Oklahome v Združenih državah Amerike ustanovil eno največjih samolepilnih etiketnih družb, podjetje Avery ki se je leta 1990 preimenovalo v Avery Dennison Corporation.

Danes so nalepke najpogosteje natisnjene z uporabo digitalne tehnologije, kar omogoča jasnost in krepko barvo z različnimi materiali, črnili in lepili. Digitalno tiskanje, uvedeno v devetdesetih letih, je bilo prvotno nedosegljivo, dandanes pa je napredek na področju tehnologije in novih materialov postali dostopnejši javnosti. Zmogljivi računalniški stroji zdaj upravljajo in pošiljajo datoteke, jih natisnejo kot nalepke na različne materiale, jih merijo in razrezujejo z laserji in natančnimi rezili ter jih končno napolnijo z popolnimi barvami do končnega izdelka. Medtem ko so se proces, materiali in oprema skozi leta dramatično spremenili, je končni izdelek in namen še vedno ostal enak.

(<https://stickerslapshop.com/blogs/news/80202115-the-history-of-stickers>)

1.3 VRSTE NALEPK

Poznamo več vrst nalepk:

- statične nalepke,
- večplastne nalepke,
- 3D nalepke,
- klasične nalepke

Pri vseh se uporablja eden od naslednjih metod izdelave

- UV digitalni tisk
- digitalni tisk
- širokoformatni tisk
- offset tisk

Nalepke lahko razdelimo v različne skupine tudi glede na njihov namen oziroma funkcijo:

- reklamne nalepke,
- dekorativne nalepke,
- opozorilne nalepke.

1.3.1 Dekorativne nalepke

Dekorativnih nalepk je več vrst, stenske nalepke, avtomobilske nalepke, nalepke na steklo, 3D nalepke.

Naši prostori za bivanje so se skozi zgodovino spreminjali in hiša oziroma stanovanje je danes veliko več kot le streha nad glavo. Dandanes želimo, da nam dom omogoča izredno raznoliko uporabo, zagotavlja varnost, prijetnost, daje navdih in toplino. Prav slednje lahko z dekorativnimi nalepkami in raznoliko izbiro barv tudi dosežemo.

Stenske nalepke so odlična izbira za popestritev našega doma, izbiramo lahko med neskončno mnogo motivi živali, predmetov, citatov, vzorcev in barv. Namestitev nalepke je izredno enostavna in hitra, v primeru da se nalepke naveličamo pa jo lahko prav tako hitro in enostavno tudi odstranimo.

Slika 4: Barvita ptičja kletka za otroško sobo [4]

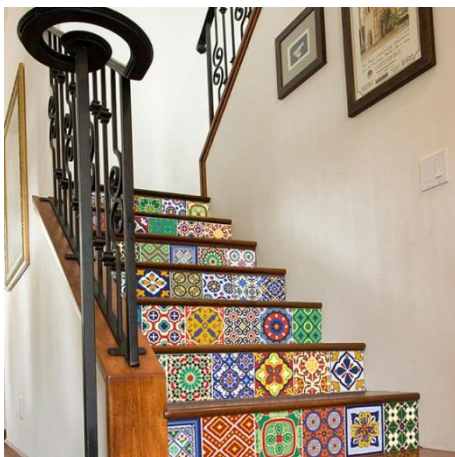
Slika 5: Fiat z rožami [5]

Slika 6: 3D metulji

Slika 7: Citat [7]

Slika 8: Stopniščna nalepka [8]

Slika 9: Nalepka na steklu [9]

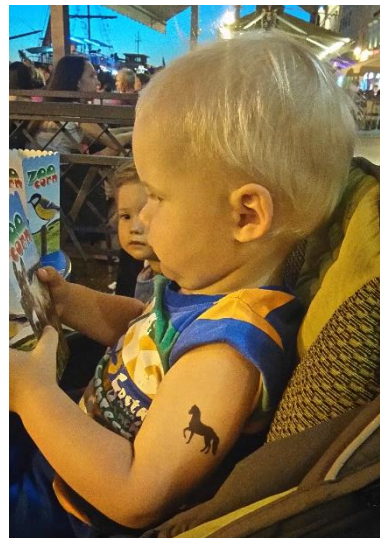
Slika 10: Okras v City Centru Celje

Slika 11: Okras na stranišču v City Centru Celje

Slika 12: avtomat za okrasne nalepke v obliki tatuja

Slika 13: tatu nalepka

1.3.2 Reklamne nalepke

Reklamne nalepke so najbolj idealne za vozila vseh vrst, avtomobile, tovornjake, vlake, letala, motorna kolesa.... saj se z reklamnim vozilom nahajamo na različnih lokacijah in tako praktično brezplačno opozarjamo mimoidoče na naše storitve oziroma izdelke, ne glede na to ali smo mobilni ali pa je vozilo parkirano.

Če nalepke z barvo in obliko izstopajo iz okolice, je to lahko še posebej dobro marketinško orodje. Uporaba nalepk v oglaševanju ni le inovativen način za pritegnitev pozornosti, temveč tudi izjemno stroškovno učinkovit način ustvarjanja trajnega vtisa. Mnoga

podjetja, katerih edina oblika oglaševanja so nalepke, so zelo povečala prodajo svojih storitev oziroma izdelkov. Najpomembneje pri nalepkah je, da jih je mogoče enostavno prilagoditi in to je verjetno eden od glavnih razlogov, zakaj so postale tako priljubljene.

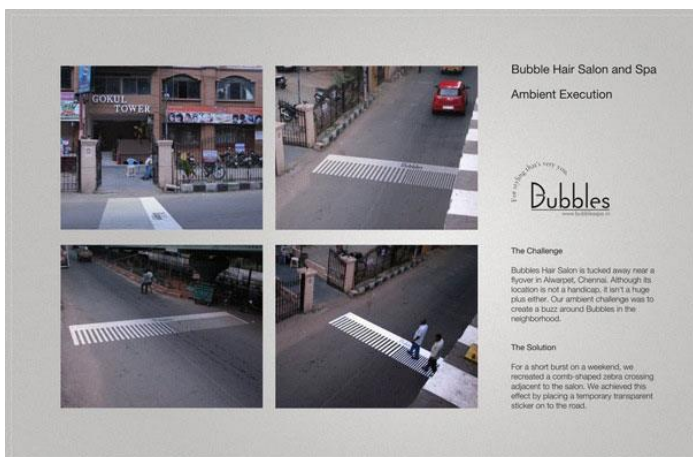
Prav tako najdemo reklamne nalepke tudi v zaprtih prostorih, velikokrat se pojavljajo v restavracijah in barih, predvsem pa na javnih straniščih v mestih, nakupovalnih centrih, parkih, kampih ipd. Ta oblika oglaševanja je zelo popularna in učinkovita.

Slika 14: Reklamna nalepka na javnem stranišču [10]

Slika 15: Reklamna nalepka na avtu

Slika 16: Oglas za frizerski salon (glavnik kot zebra – prehod za pešče) [11]

Slika 17: Oglas za kavarno (skodelica kave nad jaškom iz katere se kadi) [12]

Slika 18: Nalepka na izložbenem oknu

Slika 19: Reklamna nalepka

1.3.3 Opozorilne nalepke

Od vseh treh kategorij so opozorilne nalepke najpomembnejše. Kadar učinkovito in hitro prenesti sporočilo o nevarnosti, je to najlažje narediti z opozorilno nalepko. Te opozarjajo na nekatere nevarnosti, prepovedi ali obveznosti v vsakdanjem življenju. Navadno so trikotne ali okrogle oblike, imajo rdečo obrobo in črn piktogram na beli podlagi. Barve pa so v nekaterih državah drugačne.

Opozarjajo tudi na prepovedi in oznake. Pomembne so, ker nas opozarjajo na pretečo nevarnost, ki je sicer ne bi opazili. Moramo jih upoštevati, ker nas ob neupoštevanju le-teh lahko stane življenja, saj nalepke tu niso le za okras.

Opozarjajo nas lahko tudi na različne prostore, v katere na smemo vstopiti (samo za zaposlene), ali pa nas do pomembnejših vodijo (na primer do stranišča). Nekatere nas obveščajo o tovoru, zelo pogosta je tudi nalepka otrok v avtu.

Slika 20: Opozorilna nalepka v tiskarni Kaleido

Slika21: Opozorilna nalepka – sladoled

[13]

Slika 22: Opozorilne nalepke na bencinski črpalki

Slika 23: Opozorilna nalepka - WC

Slika 24: Opozorilna nalepka – avto

Slika 25: opozorilo Sintal

1.3.4 Vsakdanja raba nalepk doma

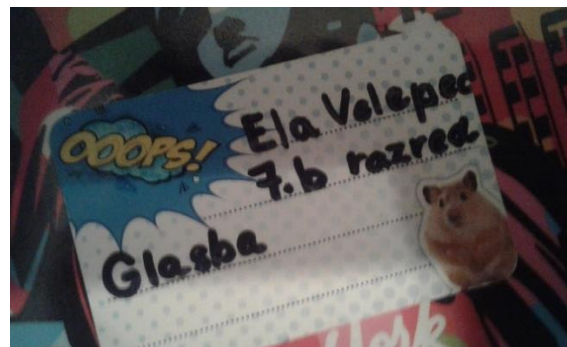
Slika 26: Shranjevanje živil

Slika 27: Shranjevanje začimb

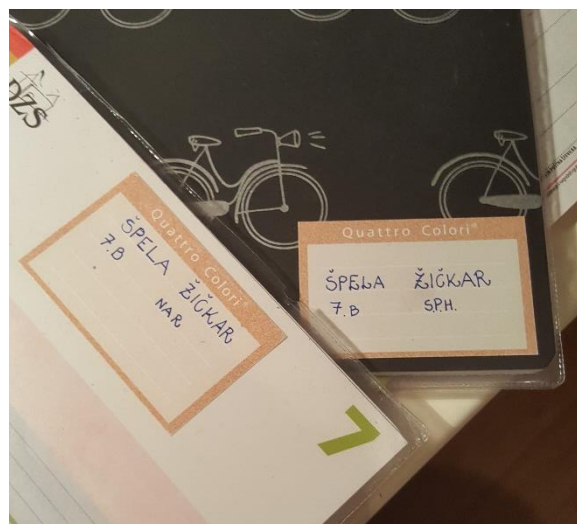
Slika 28: Shranjevanje čajev

Slika 29: Označba zvezka

Slika 30: Nalepka - urnik

Slika 31: Označba zvezka

2 OSREDNJI DEL

2.1 OBISK TISKARNE KALEIDO

V okviru naše raziskave sva obiskali tiskarno Kaleido. Njihovo ime izvira iz besede kalejdoskop, ki v latinščini pomeni opazovanje lepih oblik. To, vsaj glede njihovih izdelkov, drži.

Za izdelavo nalepke je potrebna več kot ideja. Potrebno je tudi poznavanje človeške psihologije, npr. katera barva vzbuja katere občutke.

Tu izdelujejo predvsem prototipe. Imajo le en tiskalnik, Canon Arizona, ki pa lahko natisne nalepko do 2mx3 m. Ima tudi posebno belo barvo, ki omogoča bel potisk na barvni podlagi. Natisnejo lahko tudi poseben parcialni lak, s katerim slika pridobi globino. Uporabljajo UV tisk, ki ima mnogo prednosti, med drugim tudi tisti zgoraj naštetih.

V Kaleidu tiskajo na lepenko, steklo, ogledala, les, penjen PVC, re-board, aluminij, nalepke, magnete, kompozitne plošče, valovito plastiko, peno, steklenice, penaste plošče in pleksi steklo. V namen prikaza potiska steklenic so ustvarili znamko piva Bonaparte. Izdelujejo tudi statične nalepke, ki delujejo brez lepila. Imajo kolekcijo usnjenih torbic, kartonastih držal, ki jih sestaviš sam in ovitkov za telefone.

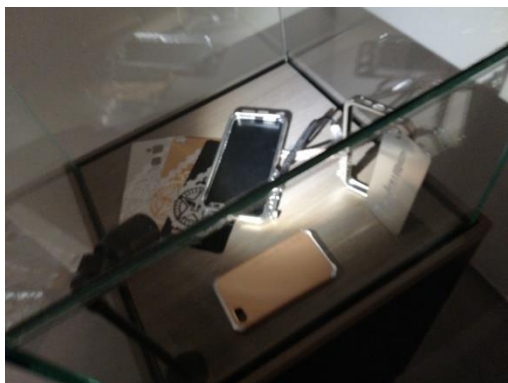
So tudi okolju prijazno podjetje, ker za namen prodaje uporabljajo nov material iz odpadnega papirja in lesa.

So edini v Sloveniji, ki na nalepkah uporabljajo brailovo pisavo. Na različnih materialih gravirajo in detajlno režejo ter izvajajo »kiss cut« .

OGLED show room-a QL PROMO

Njihov Ql promo je razstavni prostor (show room) materialov po naročilu. Z izdelavo unikatnih promocijskih izdelkov podjetje pomaga pričarati nepozabna doživetja, ki strankino znamko izstreli iz množice.

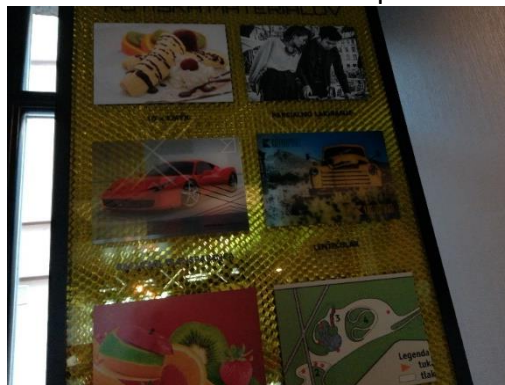
Slika 32: Serija ovitkov za telefone

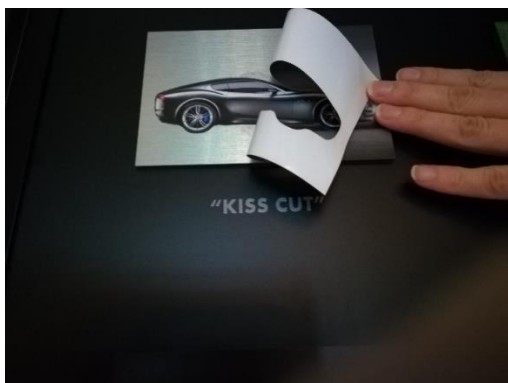
Slika 33: Statična nalepka

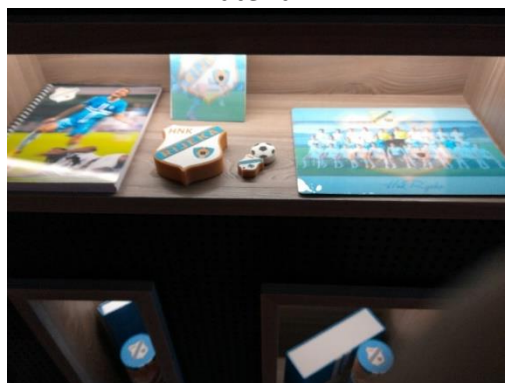
Slika 34: Polepljeni steklenici

Slika 35: Prikaz potiska na različnih materialih

Slika 36: »Kiss cut« nalepka (detajlno rezanje)

Slika 37: Serija izdelkov za nogometni klub Reka

Slika 38: Primer Brailove pisave kot nalepke na ceveh

Te čudovite in inovativne izdelke izdelujejo v svoji tiskarni, kjer so nam prijazno pokazali postopek izdelave nalepke.

Slika 39: Printer Canon Arizona

V podjetju Kaleido za klasiko ni prostora, tu namreč ustvarjajo vedno nove kreativne rešitve, ki so optimalno prilagojene vsakemu posameznemu naročniku.

Nekoliko drugače oz. v druge namene pa deluje druga tiskarna ki sva jo obiskali, to je tiskarna Grafika Gracer.

2.2 OBISK GRAFIKE GRACER

V okviru naše raziskave sva obiskali tudi Grafiko Gracer. Tiskarna Grafika Gracer je tiskarna in založba z veliko izkušnjami saj na področju priprave za tisk, tiska, grafike in dodelave tiskovin deluje že od leta 1976.

Najprej smo obiskale njihove poslovne prostore, kjer nam je gospod Miran Gracer ml. razložil njihov način dela in pokazal nekaj končnih produktov kot so časopis Celjan, razne druge revije, koledarji in koluti nalepk. Najdlje smo se zadržale v delu kjer tiskajo, zato vonj ni bil prijeten.

Tiskajo klasični in digitalni tisk. Pri klasičnem uporabljajo barvo in vodo, pri digitalnem pa toner, nato pa natisnjeno še vročinsko obdelajo.

Tiskajo tudi 3D nalepke, pri katerih je osnova PVC, čezenj pa je smola. Le 2% njihovih produktov so nalepke a jih pogosto srečujemo. Njihove nalepke se razlikujejo po barvi in obliki. Grafika Gracer v večini tiska časopise, revije, plakate in druge medije.

Tiskajo na pole, največja velikost možna je 3,20 cm x 100 cm, čeprav tako velikih še niso uporabili. Za res velike serije uporabijo oblike za izsekavanje. Vsaka stane približno 40 eur. Za večje naklade uporabijo posebne plošče za tisk.

Slika 40: Tiskarski stroj

Slika 41: Opazovanje tiskanja

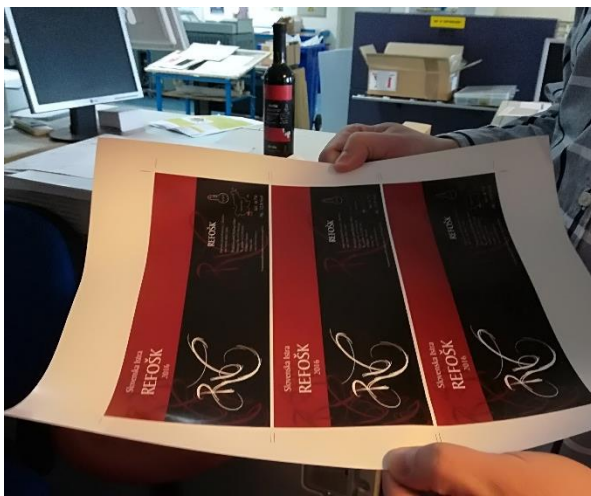

Slika 42: Pripravljena barva za tisk

Slika 43: Model za izsek nalepk srčkov

Slika 44: Nalepka za na steklenico

Slika 45: Vzorci nalepk

RAZMISLEK O 3. HIPOTEZI

Ko sva razmišljali o postopku izdelave nalepk, se nama je najprej zdelo, da je ta postopek dokaj enostaven. Nalepko izrišeš v programu na računalniku in jo na tiskalniku natisneš. Takšna je potem primerna za uporabo. Zato sva si tudi zastavili hipotezo »Postopek izdelave nalepk je enostaven«. Vendar so nama v podjetju Kaleido predstavili ta proces (predvsem miselni) drugače. Najpomembnejša je ideja. Priti do ideje pa ni enostavno. Pomembno je raziskati tržišče, preveriti že obstoječe ideje, razmisliti o psihologiji človeka, katere barve so pomembne, kakšna oblika... Po temeljitem razmisleku sledi poizkusno risanje in tiskanje, šele nato končni izdelek. Po metodi intervjuja in metodi opazovanja

delovnega procesa bi najino hipotezo zavrgli, saj misliva, da postopek izdelave nalepke ni enostaven.

Vendar pa v drugi tiskarni, Grafiki Gracer, tiskajo na debelo, torej v ogromnih, serijskih nakladah, to so nalepke na traku, ki večinoma nimajo nekega posebnega sporočila in so namenjena veliki masi potrošnikov. V tem primeru sama oblika in sporočila nista tako ključnega pomena za uspeh, torej je tudi postopek za izdelavo enostavnejši. Po tem principu, bi najino hipotezo lahko potrdili.

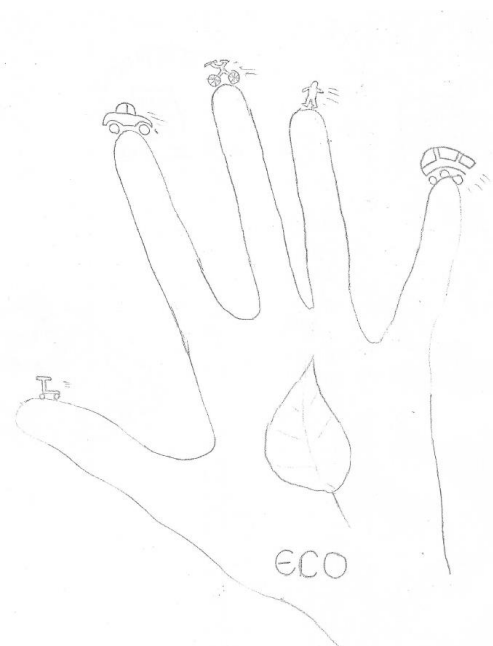
Torej najino tretjo hipotezo delno potrjujeva in delno zavračava.

2.3 IZDELAVA SVOJE NALEPKE

Med potekom raziskave sva dobili idejo, da bi lahko poskusili tudi sami izdelati svojo nalepko.

Nalepka je nastala precej hitro. Razmišljali sva o ekologiji, zato je nalepka zelena in spodbuja vožnjo s kolesom, javnim prevozom, skirojem in hojo. Avtomobil je prečrtan zaradi izpušnih plinov, ki jih izpušča. Zaradi prevelikega števila uporabnikov avtomobilov, je naše ozračje močno onesnaženo. Želeli sva poudariti pomembnost globalnega onesnaževanja našega ozračja. Nalepka ima obliko roke, ker je namenjena ljudem in jih ozavešča. Končna roka je manjša kot načrtovano zaradi boljšega izgleda. Na njej je tudi označeno, katera prevozna sredstva so boljša in bi se jih naj ljudje posluževali.

Risbo sva nato skenirali na šolskem tiskalniku in jo v programu Word uredili na željeno velikost. Natisnili sva jo na papir za nalepke in tako spoznali, da postopek izdelave nalepke ni dolgotrajen.

Slika 46 : Skica za nalepko

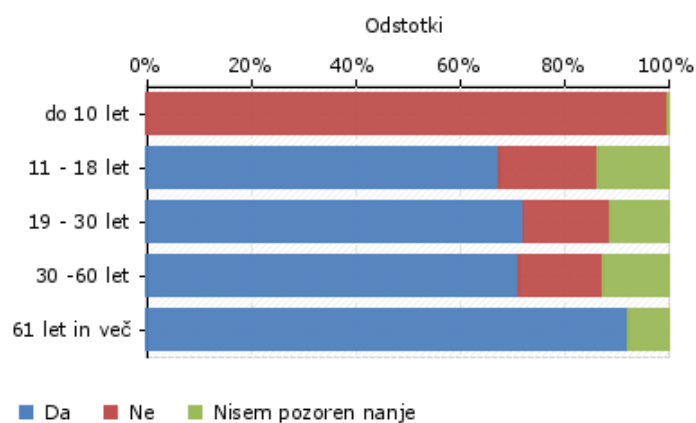
Slika 47: Končni izdelek

2.4 ANKETA

Z metodo anketiranja sva preverjali najine hipoteze. Anketo je izpolnilo 210 ljudi vseh starosti in obeh spolov. Izluščili sva najpomembnejša vprašanja in prišli do naslednjih spoznanj.

Analizirali sva naslednja vprašanja:

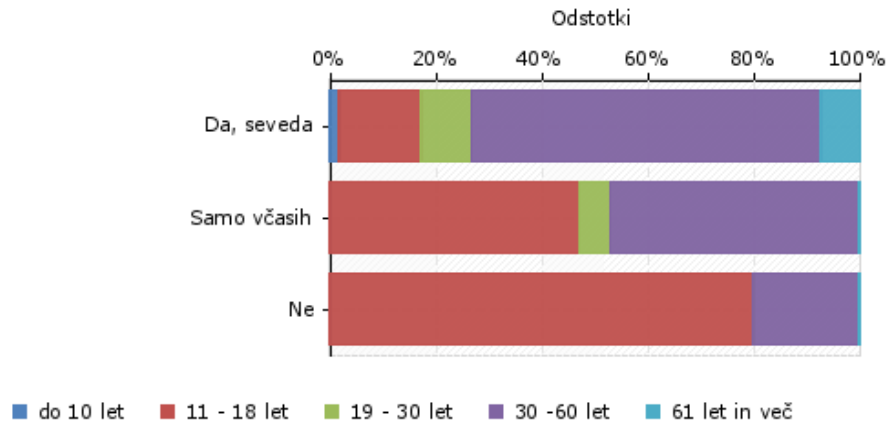
1. Ali postanete bolj pozorni in pazljivi pri vožnji, če na avtomobilu opazite opozorilno nalepko (npr. otrok v avtu ali nevarne snovi)?

Grafikon 1: Pozornost voznikov na opozorilne nalepke

Anketa je pokazala da je kar 71% anketiranih na to vprašanje odgovorilo z da. Opazili sva, da so ljudje večinoma pozorni na nalepke. To dokazuje odločno prevladovanje modre barve v vseh starostnih obdobjih. To pa ne velja za otroke do 10 let. Pri opazovanju in pazljivosti pa je najboljša najstarejša skupina anketiranih, ki so stari nad 60 let.

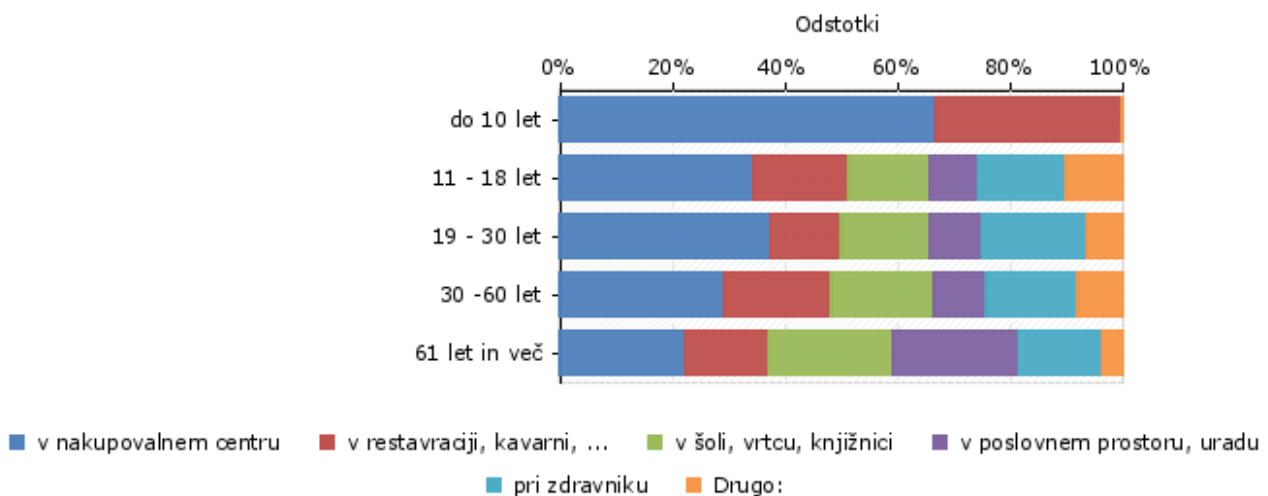
2. Ali upoštevate opozorila, ki so nalepljena na raznih objektih? (Npr. Psom vhod ni dovoljen, vstop s sladoledom prepovedan, prepovedano fotografiranje, prepovedan skok v vodo, samo za zaposlene, pazi stopnica, moško stranišče...)

Grafikon 2: Upoštevanje opozorilnih nalepk

Ugotavljava, da je najina hipoteza pravilna, ker so otroci od 11 do 18 let (najstniki) v največjem deležu, kar 80 %, odgovorili, da nalepk ne upoštevajo ali jih upoštevajo le včasih. To dokazuje največji delež rdeče barve pri odgovorih samo včasih ali ne.

3. Ali se vam je kakšna nalepka še posebej vtisnila v spomin? (npr. kakšna označba, lep okras, reklama?) Če se vam je, označite kje ste jo videli.

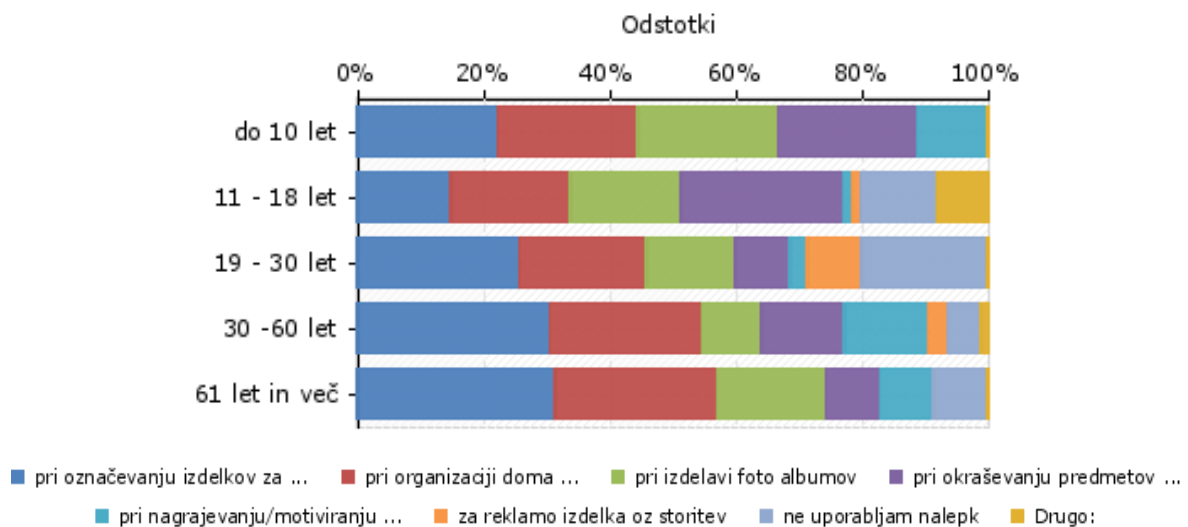

Grafikon 3: Kje se nahajajo nalepke?

Graf dokazuje, da velika večina vseh anketiranih največ nalepk opazi prav v nakupovalnih centrih. To dokazuje prevlada modre barve. Opazijo jih tudi v restavracijah in šolah ali vrtcih. Pod drugo, je največ anketirancev odgovorilo, da jih opazijo tudi na avtomobilih.

4. Ali sami uporabljate nalepke ?

Grafikon 4: Uporaba nalepk doma

Ugotovili sva, da ljudje, ki uporabljajo nalepke jih v večin uporabljajo za označevanje hrane. Najmanj jih uporabljajo za reklamo in za drugo. To dokazuje prevlada modre barve oziroma pomanjkanje rumene oz. oranžne barve. Starostniki od vseh skupin uporabljajo največ nalepk za označevanje hrane. Otroci do 10 let uporabljajo najmanj nalepk za reklamo. Pri najmanjši uporabi drugega so izenačeni otroci do 10 let, ljudje od 19 do 30 let ter najstarejši.

3 UGOTOVITVE RAZISKAVE

HIPOTEZA 1 – Ljudje niso pozorni na nalepke

Po temeljitem pregledu in analizi grafov bi najino prvo hipotezo zavrgli, saj so ljudje bolj pozorni na nalepke kot sva pričakovali.

HIPOTEZA 2 – Najstniki ne upoštevajo opozorilnih nalepk

Ugotavljava, da je najina hipoteza pravilna, ker so otroci od 11 do 18 let (najstniki) v največjem deležu, kar 80 %, odgovorili, da nalepk ne upoštevajo ali jih upoštevajo le včasih.

HIPOTEZA 3 – Postopek izdelave nalepk je enostaven

Po metodi intervjuja in metodi opazovanja delovnega procesa bi najino hipotezo delno zavrgli in delno potrdili. Misliva, da postopek izdelave nalepke ni enostaven, kar so nama prikazali v tiskarni Kaleido, kjer se ukvarjajo z unikatnimi nalepkami, ki so maksimalno prilagojene posameznemu naročniku.. V drugi tiskarni, Grafiki Gracer, pa tiskajo na debelo, torej v ogromnih, serijskih nakladah, to so nalepke na traku, ki večinoma nimajo nekega posebnega sporočila in so namenjena veliki masi potrošnikov. V tem primeru sama oblika in sporočila nista tako ključnega pomena za uspeh, torej je tudi postopek za izdelavo enostavnejši.

HIPOTEZA 4 – Največ nalepk je opaženih v nakupovalnih centrih

Ugotovili sva, da se največ nalepk (tako kot sva predvideli) opazi v nakupovalnih centrih. Sledijo restavracije in kavarne, šole, vrtci in knjižnice, potem pa poslovni prostori in uradi, zdravnik. Najmanj ljudi je označilo drugo. Najina hipoteza zato drži.

HIPOTEZA 5 – Ljudje uporabljajo nalepke doma

Ugotovili sva, da ljudje veliko uporabljajo nalepke, večinoma za označevanje hrane. Najmanj jih uporabljajo za reklamo in za drugo. Hipotezo potrjujeva.

4 ZAKLJUČEK

Nalepke so postale zelo razširjene na vseh področjih našega življenja. Ljudje uporabljamo nalepke ker so hitre in enostavne, z njimi ni veliko dela, učinek pa je lahko ogromen. Največ nalepk najdemo v nakupovalnih centrih in restavracijah, tako dekorativnih, reklamnih kot tudi opozorilnih.

Sam postopek izdelave nalepk je dokaj enostaven, lahko si jo celo narediš sam doma. Za delo potrebuješ le malo domišljije, računalnik, tiskalnik in lepilni papir na katerega natisneš svoj motiv.

Nalepka se najde skoraj v vsakem gospodinjstvu kot okras ali kot pomoč pri organizaciji raznih stvari.

5 VIRI IN LITERATURA

Tiskarna Kaleidoprint (individualne rešitve kombinirane grafične produkcije), Celje

Razstavni prostor QI promo (inovativne marketinške rešitve), Celje

Tiskarna Grafika Gracer (kvaliteten tisk letakov in nalepk), Celje

Spletni viri:

<http://tenrandomfacts.com/stickers/>

<https://www.yosticker.com/media/blog/5-things-never-knew-stickers/>

<https://www.stenska-nalepka.si/>

<http://www.creativeguerrillamarketing.com/guerrilla-marketing/creative-uses-of-stickers-in-advertising/>

<https://stickerslapshop.com/blogs/news/80202115-the-history-of-stickers>

Viri slik:

1. <https://www.fiatforum.com/gallery/data/500/Flowery Fiat 9.jpg>
2. <https://images-na.ssl-images-amazon.com/images/I/71QgoYbjLPL. SY355 .jpg>
3. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/36/Penny_black.jpg/220px-Penny_black.jpg
4. <https://www.stenska-nalepka.si/image/cache/catalog/nalepke/nalepka-barvita-pticja-kletka-na-drevesu-746x746.jpg>
5. <https://i.pinimg.com/736x/fa/c3/bb/fac3bb65825cfdb96ef8399a5da22b17--car-stickers-car-decals.jpg>
6. <https://www.stenska-nalepka.si/image/cache/catalog/3d/3d-metulji-modri-pikcasti-3-600x600.jpg>
7. <https://www.stenska-nalepka.si/image/cache/catalog/nalepke/nalepka-strel-na-gol-746x746.jpg>
8. https://img.etsystatic.com/il/3f2af4/710456538/il_570xN.710456538_tbwo.jpg
9. <http://www.hegras.si/wp-content/uploads/2015/03/Kuhinjsko-steklo-nalepka2.jpeg>
10. <http://www.finioglas.com/images/iman/glavna.lokal.jpg>

11. <http://www.creativeguerrillamarketing.com/wp-content/uploads/HLIC/298d1d247ee0cc1b70c858fa98490847.jpg>
12. <http://www.creativeguerrillamarketing.com/wp-content/uploads/HLIC/69f5837063b1de76caa64e25a3fc51fd.jpg>
13. <https://www.varstvo-pri-delu.com/image/cache/data/prepoved%20sladoled%20rdeci%20100x150-500x500.gif>

6 PRILOGE

6.1 PRILOGA 1: ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljeni, sva Ela in Špela, učenki 7.b razreda na OŠ Frana Roša v Celju in delava raziskovalno nalogo o različnih nalepkah. Vljudno vas prosiva, če si vzamete 5 minut časa in rešite spodnjo anketo. Zelo nama boste pomagali. Hvala.

SPOL - Spol:

- Moški
- Ženski

V katero starostno skupino spadate?

- do 10 let
- 11 - 18 let
- 19 - 30 let
- 30 -60 let
- 61 let in več

Q1 - Ali ste že kdaj opazili kakšno nalepko (reklamno, dekorativno, opozorilno, na tleh, na steni, na vratih ali oknih) ,medtem ko ste se sprehajali po mestu, parku ali po nakupovalnem središču ?

- Ne, nisem pozoren.
- Da
- Ne vem

Q2 - Ali se vam je kakšna še posebej vtisnila v spomin? (npr. kakšna označba, lep okras, reklama?) Če se vam je, označite kje ste jo videli.

Možnih je več odgovorov

- v nakupovalnem centru
- v restavraciji, kavarni, slaščičarni
- v šoli, vrtcu, knjižnici
- v poslovnem prostoru, uradu

pri zdravniku

Drugo:

Q3 - Ali imate doma kakšno dekorativno nalepko (npr. stensko, na hladilniku, na zvezkih)?

Da

Ne

Q4 - Če jo imate, kje in kakšen je motiv? Vpišite.

Q5 - Ali imate morda na svojem avtu (kolesu, motornem kolesu, tovornjaku) kakšno nalepko?

Da

Ne

Q6 - Če ste na prejšnje vprašanje odgovorili z "da" označite kakšne vrste je nalepka.

opozorilo (npr. otrok v avtu, označba dovoljene hitrosti, vrsta prevoza...)

reklama

okrasna nalepka

Q7 - Ali postanete bolj pozorni in pazljivi pri vožnji, če na avtomobilu opazite opozorilno nalepko (npr. otrok v avtu ali nevarne snovi)?

Da

Ne

Nisem pozoren nanje

Q8 - Se vam zdijo tovrstne opozorilne nalepke smiselne?

- Da, seveda
- Ne, so nepotrebne
- Ne vem

Q9 - Ali upoštevate opozorila, ki so nalepljena na raznih objektih? (Npr. Psom vhod ni dovoljen, vstop s sladoledom prepovedan, prepovedano fotografiranje, prepovedan skok v vodo, samo za zaposlene, pazi stopnica, moško stranišče...)

- Da, seveda
- Samo včasih
- Ne

Q10 - Ali sami uporabljate nalepke ?

Možnih je več odgovorov

- pri označevanju izdelkov za shranjevanje (meso, marmelada, zelenjava, kompoti, začimbe...)
- pri organizaciji doma (označevanje škatel)
- pri izdelavi foto albumov
- pri okraševanju predmetov ali stanovanja, pisarne...
- pri nagrajevanju/motiviranju otrok
- za reklamo izdelka oz storitev
- ne uporabljam nalepk
- Drugo:

6.2 PRILOGA 2: AVTORSKA NALEPKA